Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *3 mei.* Wel verre van gevolmagtigden te zenden op het congres, door Oostenrijk naar Frankfort te zamen geroepen, betwist thans Pruisen aan deze mogendheid het regt, om zulks op grond der bonds-constitutie te bewerkstelligen. Pruisen beschouwt de vroegere bonds-vergadering als onherroepelijk ontbonden en daarmede ook de bevoegdheid van Oostenrijk vernietigd, om als voorzittende mogendheid, gevolmagtigden der Duitsche staten, zonder hunne voorafgaande toestemming, weder bijeen te roepen. Dientengevolge wil Pruisen op eigen hand met zijne bondgenooten een congres houden. Even als in 1815, op het congres te Weenen, zullen de Duitsche vorsten eerst dan onderling eensgezind worden, na het berigt te hebben ontvangen, dat eene nieuwe omwenteling in Frankrijk is uitgebroken.

— De bondscommissie heeft, naar wij vernemen, heden besloten zich niet meer te beschouwen als vertegenwoordigende de Duitsche confédératie, en zich voorloopig enkel te bepalen bij het beheer der huishoudelijke aangelegenheden, bijzonder met opzigt tot de marine, de bondsvestingen en de bondskas. Dit besluit schijnt genomen te zijn ten gevolge van de ophanden zijnde opening van het congres van gevolmagtigden, op uitnoodiging van Oostenrijk herwaarts bijeen geroepen.

PS. Volgens eene mededeeling, die ons zoo even uit Berlijn is toegekomen, volhardt de Pruisische regering in hare weigering om dit congres als wettig bestaande te beschouwen, en is voornemens reeds den 8sten dezer te Berlijn een congres te openen van gevolmagtigden der met Pruisen verbondene staten. In onze politieke kringen twijfelt men zeer, of Keurhessen en Darmstadt zich hierbij zullen doen vertegenwoordigen en gelooft men veeleer, dat zij bij deze gelegenheid, van het drie-Koningen-verbond zullen terugtreden. Intusschen vleijen zich velen, dat de oppositie van Pruisen meer gerigt zal zijn tegen den vorm der bijeenroeping, dan wel tegen de zaak zelve, en wel voornamelijk tegen het regt van voorzitterschap, dat Oostenrijk uitsluitend voor zich reclameert, en dat, indien er eene schikking kon gemaakt worden, zoodanig, dat Pruisen in deze niet voor Oostenrijk behoefde in de schaduw te staan, hetzelve misschien toetreden zou.

Frankfort, *4 mei.* Wij hebben heden over Triëst, behalve de telegrafische depêche, eenige nadere berigten over den opstand op Samos ontvangen. De beweging scheen alleenlijk tegen den gouverneur gerigt te zijn. Een brief van Chios van 21 april meldt, dat den 13den, 14den en 15den een gevecht tusschen de eilandbewoners en de Turksche troepen geleverd is. Dat de stad Valti na een hevig vuur ingenomen werd en dat behalve de aanzienlijke schade omstreeks 200 personen het leven verloren.

— Thans verzekert men stellig, dat de Prins van Pruisen naar Warschau zal gaan, om den aldaar verwachten Keizer van Rusland een bezoek te geven. Keizer *Nikolaas* zoude in het begin van mei Petersburg verlaten, een gedeelte van het leger inspecteren en zich dan naar Warschau begeven. Hij zoude zich eerst naar Kowno begeven, om het legerkorps onder den generaal *Sievers* te inspecteren, van daar naar Volhynie gaan en het korps van den generaal *Osten-Sacken* inspecteren en daarna het korps van den generaal *Rüdiger* te Warschau en dat van generaal *Panintin* te Lowicz.

Weenen, *28 april.* Sedert eenigen tijd houdt men zich onledig met plannen van kolonisatie in Hongarije. Het is aan iedereen bekend dat er zich in dat land vlakten bevinden, die het van meer dan een Koningrijk in uitgestrektheid winnen, en die zeer vruchtbare bebouwbare gronden doch eene te geringe bevolking bevatten. In de bergstreken aan de grenzen, daarentegen, treft men niet dan schrale landerijen, maar eene zoo veel te overvloediger bevolking aan, dat er in het begin van den arbeid in het voorjaar verscheidene duizende menschen vertrekken, die eene moeijelijke reis van meer dan 50 mijlen ondernemen, om zich naar de niet genoegzaam bevolkte vlakten te begeven. Als het werk afgeloopen en de herfst däär is, dan gaan zij met het overgewonnen geld en meermalen met koorn, langs den langen weg weder naar hun land, waar zij gedurende den winter een ellendig leven leiden, om in het volgende voorjaar weder naar de vlakten af te zakken, en zoo vervolgens.

Het gouvernement, dat in de tweede helft der vorige eeuw een gedeelte dier vlakten, dat hem als domeingoed toebehoort, op breede schaal gekanaliseerd en gekoloniseerd heeft, had vóór maart 1848 dit stelsel van kolonisatie weder opgevat. Ten allen tijde heeft de schatkist van den staat zich zoo goed daarbij bevonden, dat de voortzetting van dit stelsel door het bestuur der domeinen of door particulieren niets dan voordeel en voorspoed schijnt te belooven. Ten bewijze daarvan kan strekken, dat men in het Banaat Temés en het comitaat Bacs onderscheidene goederen aantreft, die jaarlijks evenveel en meer opbrengen dan de gezamenlijke som der inkoopsprijzen voor de kolonisatie en der uitgaven van kolonisatie onder *Maria Theresia* en *Joseph II* daartoe besteed. Langs het *Franz-kanaal* van Bacs, vindt men gemeenten die toen bevolkt werden met arme kolonisten van de uiterste grenzen van Duitschland, en die, vóór de laatste omwenteling, tot zulk een aanzienlijken trap van welvaart geklommen waren, dat men op meer dan eene landhoeve, gouvernantes uit de steden aantrof, die goed werden betaald, voor de opvoeding der dochters van den huize.

Al deze bijzonderheden toonen aan, welke, ten allen tijde, de voordeelen der kolonisatie in dit land zijn, en vooral thans, nu de laatste oorlog de velden beroofd heeft van zoo vele armen, die voor den landbouw bestemd waren. Ook wordt het ontwerp van kolonisatie door de regering aangemoedigd, en er heeft zich eene maatschappij van aandeelhouders gevormd, die ten doel heeft de ontginning en den aanbouw van groote uitgestrektheden dier vlakten, door arme doch werkzame menschen, zonder verschil van landaard of godsdienst derwaarts te lokken. Men zoude aan de kolonisten woningen, vee, zaad enz. verschaffen, waarvan zij het bedrag in jaarlijksche termijnen moeten terug betalen. Men ziet het prospectus van die onderneming te gemoet.

Het vertrek van den Ban naar Croatie is weder uitgesteld en zal niet plaats hebben vóór dat de Keizer naar Triëst gaat. Zoo als voor eenigen tijd gemeld werd, zoude men aan den Banus en aan den generaal *Haynau* ter belooning van hunne diensten, domein goederen in Hongarije ten geschenke geven. Thans loopt het gerucht dat *Jellachich*, de rijke bezittingen van den Magyaarschen generaal *Ernest Kiss*, die door den krijgsraad van Arad veroordeeld en den 6 october 1849 ter dood gebragt werd, zal verkrijgen, terwijl een ander gerucht de verbeurd verklaarde goederen van graaf *Lodewijk Batthyanyi*, die te Pesth werd geëxecuteerd, aan den generaal *Haynau* geeft. Het is echter moeijelijk aan die geruchten geloof te slaan, daar eene dergelijke uitdeeling in de publieke opinie niet dan ongunstig kan werken op de personen aan wie een zoodanig gunstbewijs zoude worden geschonken. Daarenboven zoude de voornaamste en vroeger zoo schoone bezitting van den generaal *Kiss*, het benoemde kasteel van Ellemer, aan zijnen nieuwen eigenaar niet dan eene droevige herinnering geven van de woede van den laatsten oorlog en het wandalismus der horden die het in eenen puinhoop veranderd hebben. *Kiss*, ex-kolonel van een regement huzaren, had het kamp der Serbiërs te Perlass, die sterke stelling welke in de laatste Hongaarsche revolutie zooveel bloed heeft doen stroomen, stormenderhand ingenomen. Dit schitterend wapenfeit moest hij boeten met de verwoesting van zijn toover-kasteel van Ellemer, want toen kort daarna de Serbiers die streek overrompelden, plunderden en verwoestten zij dit prachtig verblijf, en weldra waren er niets dan de naakte muren overig van het schoonste paleis van Hongarije. De kostbare meubelen, de rijke kunstschat, de zeldzaamheden van allerlei aard, die aldaar sinds eeuwen bijeengebragt waren, alles werd in stukken geslagen en toen *Kiss*, het kasteel Ellemer te hulp snelde, vond hij niets meer dan rookende puinhoopen.

De nieuwe vestingwerken waaraan men op onderscheidene punten van het keizerrijk berig is, strekken zich ook uit tot Krakau en Olmutz, waar vier forten moeten aangelegd, en Komorn waar op den *Sandberg* nieuwe blokhuizen gebouwd worden.

De aardbevingen in Dalmatië volgen elkander op. Ter naauwernood was Stagno van den schrik over den eersten schok van voor eenige dagen bekomen, of den 20 april deed zich een tweede gevoelen.

Weenen, *2 mei.* Volgens een aan den Keizer voorgesteld plan zal de Oostenrijksche marine binnen 15 jaren 6 linieschepen, 10 fregatten en 12 stoomschepen tellen, buitendien eene groote vermeerdering van korvetten, brikken, enz., ondergaan. Het getal matrozen zal tot 1700 vermeerderd worden.

BELGIE.

Brussel, *5 mei.* In weerwil van de door sommige dagbladen verspreide geruchten omtrent manifestatiën die te Parijs zouden plaats hebben gedurende het verjaarfeest van de afkondiging der republiek, is de dag in de grootste kalmte afgeloopen, en men behoeft er niet aan te twijfelen, dat die rust des avonds ook niet gestoord is. De menigte was talrijk in de *Champs-Elysées* en op de *Place de la Concorde*, maar slechts weinige menschen hebben zich des morgens naar het *Te Deum* in de Notre Dame begeven. In 't kort, de herinnering aan de republiek was al zeer weinig, om niet te zeggen in het geheel geene oorzaak van den ijver der Parijzenaars om gebruik te maken van het schoone weer en de prachtige decoratie van de *Place de la Concorde* te gaan bewonderen.

De groote quaestie van het oogenblik blijft steeds de herziening der kieswet. Overmorgen, dingsdag, zal, zegt men, het wets-ontwerp worden aangeboden, en van nu af tot dit tijdstip, verdringen de gissingen, veronderstellingen en tegenstrijdigheden elkander. Gisteren begon men het gerucht te verspreiden, dat al de beweging welke om die commissie gemaakt was, wel op eene mislukking konde uitloopen, of ten minste op iets van zoo weinig beteekenis dat het daarop veel gelijkt. De commissie en het Elysée zouden, naar men zegt, terug deinzen voor de ontsteltenis bij de volksmassa's te weeg gebragt door het gerucht, dat de ontworpene beperkingen, 3½ millioen kiezers als zoodanig zouden schrappen. De *tiers*-partij, met den heer *Odilon Barrot* aan het hoofd, zoude zich bepaald tegen het ontwerp verklaard hebben. Men sprak ook van oneenigheid tusschen de ministers, ter zake van het laatste artikel van den *Constitutionnel* met het opschrift: *de Ontknooping*. Als stellig werd de aftreding van den heer *Baroche* aangekondigd; vele combinatiën werden genoemd. Van eenen anderen kant werd verhaald, dat er geene volkomene overeenstemming bestond in den boezem der demagogische partij, over de houding die men moet in acht nemen tegenover de aan de regering toegeschrevene plannen, daar sommigen nog steeds kalmte en geduld bleven aanraden, anderen eenen feitelijken en geenen lijdelijken weerstand wilden bieden aan de maatregelen van het bestuur. Wat hier van ook zijn moge, zoo veel is zeker, dat er bij beide partijen verwarring, weifeling, onzekerheid bestaat. Wij gelooven niet dat er op dit oogenblik een strijd in de straten zal ontstaan, hoewel sommigen — zoowel van de regter- als van de linkerzijde, — dien zeer wenschen als de eenige en ware ontknooping. Maar zoo wij al volstrekt geen geloof slaan aan hetgeen daaromtrent voorspeld wordt, moeten wij niettemin erkennen, dat de toestand eerder verduistert dan verheldert en dat, zoo men op dit oogenblik al niet voor eene uitbarsting behoeft te vreezen, men toch de verlenging van den chaos moet verwachten.

Er is heden geen nieuws uit Rome.

Te Napels verkregen de geruchten omtrent wijzigingen in het ministerie, op den 25sten april meerderen grond. Men sprak er van dat de Prins *de Cassaro* deel zoude uitmaken van het bestuur.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *6 mei.* Naar men verneemt is de heer *Aquasie Boachi*, Ashantijnsche Prins, aangesteld door Z. M. als aspirant ingenieur der mijnen in Indië, om verder in rang op te klimmen, overeenkomstig de bestaande verordeningen.

Terwijl hieruit blijkt, dat het gouvernement nu reeds door ééne zending van *vijf* ingenieurs naar Indië, het mijnwezen aldaar meer ter harte zal nemen, doet ons ook van eenen anderen kant, deze laatstgemelde benoeming veel genoegen. *Aquasie Boachi*, geboren uit den Ashastijnschen Negerstam, heeft zoowel tijdens zijne studiën aan de Academie te Delft, als later aan de Academie van Bergbouw te Freiberg, alle bewijzen geleverd van in ijver en studie, niet bij den besten Europeaan achter te staan. Tot zijne speciale practische studie behoorde die der goudwasscherij te Gastein in Tyrol. (*A. C.*)

's Gravenhage, *6 mei.* Morgen ochtend, te elf ure zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal reeds een aanvang maken met het onderzoek van het ontwerp van kieswet, dat vrijdag jl. bij de Tweede Kamer is ingekomen.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen dingsdag, te 3 ure eene zitting houden.

— De bij het besluit des Konings van den 10den der vorige maand benoemde leden en buitengewone leden van het ingesteld *comité van defensie*, door den minister van Oorlog tot het houden eener eerste bijeenkomst opgeroepen zijnde, heeft op heden de installatie van het Comité plaats gehad, en zijn de werkzaamheden begonnen.

Den Helder, *5 mei.* Onlangs hebben wij gemeld, dat Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, uit Amsterdam hier werd verwacht, ten einde zich gereed te maken voor eene reis. Werkelijk kwam dat vaartuig den 28sten april ll. ter dezer plaatse. Wij zijn in staat gesteld nopens dit fraaije en ruime schip, met de *Gedeh*, het grootste der Koninklijke marine, de volgende bijzonderheden te kunnen mededeelen. Het is lang op het dek 206 voet, breed tusschen de raderkasten 38 voet, de grootste breedte op het halfdek is 40 voet. De werktuigen zijn gezamenlijk van 300 paardenkracht. De bemanning is bepaald op 125 man en de wapening op 2 granaatkanonnen à 80 ℔, 4 granaatkanonnen à 30 ℔ en 2 dito lange à 30 ℔. De Etat Major bestaat uit de Heeren; kapt.-luit. ter zee *A. J. Voet*, luit. ter zee, 1ste klasse, eerste officier *H. P. Arkenbout Schokker*, luit. ter zee 2de kl. *F. L. Geerling*; id. Jhr. *J. E. W. F. van Raders*; id. *G. L. v. der Beek*; officier-machinist *H. Hardes*; officier van administratie 2de kl. *S. Friedmann*. (*Hand.*)

Arnhem, *7 mei.* Wij nemen onder de ingezonden stukken een adres op, door de ingezetenen van Doorwerth aan den Koning gerigt, en dat ons ter plaatsing is toegezonden. De aanleiding tot dit adres is ons op de volgende wijze medegedeeld:

»Toen het blijkbaar werd, dat bij de regering »het voornemen bestond om de gemeente Doorwerth »op te heffen, en om, als voorloopige maatregel, »den burgemeester van Doorwerth *niet* te continueren, »maar zijne bediening, ter gelijktijdige waarneming,

»aan den burgemeester van Renkum op te dragen, »toen wendden zich de *gezamenlijke* ingezetenen der »gemeente Doorwerth bij twee adressen aan den »Koning en den minister van Binnenlandsche Za- »ken, om hunne bezwaren tegen dat voornemen in »te brengen. Toen nu niettemin bij koninklijk be- »sluit van 19 januari ll. de burgemeester van Ren- »kum tevens tot hoofd der gemeente Doorwerth werd »benoemd, ontstond er aldra eene spanning tus- »schen den gemeenteraad en den nieuw-benoemden »burgemeester, welke uitliep op een besluit van »Gedeputeerde Staten dd. 23 maart ll. waarbij de »gemeenteraad van Doorwerth ontzet en de Secretaris »in zijne bediening werd geschorst, die later, bij »koninklijk besluit van 19 april zijn ontslag heeft »erlangd. Wij onthouden ons vooralsnog eenig oor- »deel over deze buitengewone maatregelen, en over »de omstandigheden die daartoe aanleiding gaven, »te uiten, dewijl eerstdaags een volledig verslag van »het voorgevallene, met bijvoeging der noodige be- »scheiden, zal worden publiek gemaakt; zoodat ieder, »die in de zaak belang stelt, dan met volledige we- »tenschap toegerust, een oordeel zal kunnen vellen."

— Bij koninklijk besluit van den 25 april jl., no. 78, is tot fabrijk- en magazijnmeester voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea benoemd *A. J. Hendriks*, alhier.

— Wij vernemen dat door den breeden kerkenraad der Ned. Herv. Gemeente te Leeuwarden, uit het den *3den dezer* geformeerde twaalftal van predikanten, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van Ds. *J. F. Blaauw* naar Rotterdam, — beroepen is de WelEerw. heer *P. R. Hugenholtz*, predikant te Geervliet.

Arnhem, 7 *mei*.

Het ontwerp van wet tot *regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer* draagt voor, het rijk te verdeelen in 37 hoofd-kiesdistricten, welke wij hieronder laten volgen, met opgave van den census voor het kiezerschap in het hoofd-kiesdistrict vereischt en het aantal der in elk district te kiezen afgevaardigden.

I. Groningen *f* 32; afgevaardigde 1. II. Onderdendam *f* 32; afgev. 1. III. Appingadam *f* 32; afgev. 2. IV. Assen *f* 20; afgev. 2. V. Leeuwarden *f* 30; afgev. 2. VI. Sneek *f* 30; afgev. 2. VII. Dokkum *f* 30; afgev. 1. VIII. Steenwijk *f* 20; afgev. 1. IX. Zwolle *f* 20; afgev. 2. X. Almelo *f* 20; afgev. 2. XI. Deventer *f* 20; afgev. 2. XII. Doesborgh *f* 20; afgev. 2. XIII. Arnhem *f* 20; afgev. 2. XIV. Nijmegen *f* 20; afgev. 2. XV. Amersfoordt *f* 24; afgev. 2. XVI. Utrecht *f* 24; afgev. 2. XVII. Hoorn *f* 32; afgev. 2. XVIII. Alkmaar *f* 32; afgev. 2. XIX. Haarlem *f* 32; afgev. 1. XX. Amsterdam *f* 32; afgev. 5. XXI. Leijden *f* 32; afgev. 2. XXII. Gouda *f* 32; afgev. 2. XXIII. Delft *f* 32; afgev. 2. XXIV. Rotterdam *f* 100; afgev. 2 XXV. 's Gravenhage *f* 32; afgev. 2. XXVI. Dordrecht *f* 36 afgev. 2. XXVII. Gorinchem *f* 32; afgev. 1. XXVIII. Middelburg *f* 32; afgev. 2. XXIX. Goes *f* 32; afgev. 1. XXX. Zierikzee *f* 32; afgev. 1. XXXI. Breda *f* 20; afgev. 2. XXXII. Tilburg *f* 20; afgev. 2. XXXIII. Eindhoven *f* 20; afgev. 2. XXXIV. Maastricht *f* 20; afgev. 2. XXXV. Roermond *f* 20; afgev. 2. XXXVI. Boxmeer *f* 20; afgev. 1. XXXVII. 's Bosch *f* 20; afgev. 2.

Op deze census-bepaling voor het gansche district, volgens thans de uitzonderingen voor de enkele gemeenten, die, om aan den grondwettigen maatstaf van »plaatselijke gesteldheid" getrouw te blijven, meer of minder census, dan de gemeene districts-census, moeten betalen. Zoo is de census voor de gemeente Groningen *f* 50; Assen *f* 30; Meppel *f* 36; Hoogeveen *f* 24; Leeuwarden *f* 50; Harlingen *f* 36; Bolsward *f* 36; Sneek *f* 46; Dokkum *f* 36; Zwolle *f* 40; Kampen *f* 30; Deventer *f* 30; Zutphen *f* 30; Doesborgh *f* 26; Arnhem *f* 40; Wageningen *f* 26; Rhenen *f* 26; Nijmegen *f* 36; Tiel *f* 30; Zalt-Bommel *f* 30; Amersfoordt *f* 30; Utrecht *f* 60; Purmerend *f* 40; Alkmaar *f* 50; Zaandam *f* 50; Haarlem *f* 50; Amsterdam *f* 112; Leijden *f* 50; Gouda *f* 44; Delft *f* 60; Schiedam *f* 60; Vlaardingen *f* 36; Brielle *f* 34; 's Gravenhage *f* 100; Dordrecht *f* 70; Gorinchem *f* 50; Middelburg *f* 60; Vlissingen *f* 40; Goes *f* 40; Zierikzee *f* 40; Breda *f* 30; Bergen op Zoom *f* 26; Eindhoven *f* 24; Maastricht *f* 34; Roermond *f* 28; Venlo *f* 26; 's Bosch *f* 40. In 16 gemeenten van het XVe en in 14 gemeenten van het XXVIIe kiesdistrict, daalt de census af, tot het grondwettig minimum van *f* 20, dat daarenboven — gelijk uit bovengemelde tabel blijkt — als de gemeene census in 15 hoofd-kiesdistricten is aangenomen.

Het hoofd-kiesdistrict *Arnhem* bevat de volgende gemeenten: Ermelo, Harderwijk, Putten, Nijkerk, Barneveld, Ede, Renkum, Doorwerth, Heteren, Elst, Bemmel, Gent, Huissen, Arnhem, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Rhenen.

Tot nadere ontwikkeling en beter verstand van het beginsel dezer regeling en verdeeling, zullen wij hier laten volgen wat de Memorie van Toelichting op dit punt aanteekent:

»Bij de indeeling van het rijk in kiesdistricten, heeft de regering drie punten in het oog gehouden, waardoor zij vertrouwt zoo wel aan den geest der grondwet als inzonderheid aan de voorschriften der artt. 76 en 77 te hebben voldaan.

»De grondwet verlangt voor de Tweede Kamer nationale verkiezingen. Verdeeling in districten voor het doen dier keuzen beantwoordt aan dat doel niet volkomen; zij laat de keuze des volks twijfelachtig, en veronderstelt die in de verschillende uitspraken van zijne deelen; maar zij is niet wel te vermijden in de uitvoering, en om die gemakkelijk of mogelijk te maken, heeft de grondwet haar gewild.

»Hieruit volgt, dat, hoe minder versnippering van het rijk er door indeelen in kiesdistricten plaats heeft, de uit te brengen benoemingen des te meer tot eene nationale verkiezing zullen kunnen naderen, en dat de wetgever het meest in den geest der grondwet handelt, wanneer hij geen grooter aantal kiesdistricten instelt, dan de geregelde gang van het verkiezingswerk volstrekt vereischt.

»Met het oog hierop heeft het gouvernement gemeend over het algemeen geene kleinere kiesdistricten dan van 90,000 zielen te moeten voorstellen. De geregelde uitvoering schijnt dit allezins te gedoogen, en de onder-kiesdistricten, ten gerieve der ingezetenen aan te wijzen, nemen alle bezwaren, die van die zijde zouden kunnen geboren worden, weg. De locale gesteldheid heeft hierbij echter telkens tot rigtsnoer moeten strekken, en daarvandaan dat eenige districten van slechts 45,000 zielen zijn aangewezen.

»Als tweeden regel heeft de Regering aangenomen, geene gemeenten in kiesdistricten te scheiden. Trouwens, bij het verdeelen in kiesdistricten van 90,000 zielen kan voor zoodanige scheiding ook alleen de hoofdstad in aanmerking komen. Men heeft haar thans tot één district gemaakt. De redenen die in het algemeen tegen het vermeerderen van het aantal kiesdistricten pleiten, doen zich het sterkst gevoelen dáár waar niet eens de keuze eener gemeente stellig, maar slechts door behulp eener fictie zou worden aangewezen.

»Eindelijk zijn, bij deze verdeeling, de provinciale grenzen buiten aanmerking gebleven. Scheen art. 76 der grondwet door de woorden: »waarin het rijk verdeeld wordt" reeds te vorderen, dat men de zaak op geen provinciaal terrein bragt, art. 77 eischt dit volstrekt. De geheele bevolking van het rijk volgens de laatste telling ongeveer 3,055,000 zielen bedragende, zoo vordert dat artikel 68 leden voor de Tweede Kamer. Het kleine tekort toch van omstreeks 5000 zielen scheen hieraan niet te schaden. Bij eene indeeling nu der provinciën in districten, ook wanneer men die niet grooter dan van 45,000 zielen stelde, zouden onderscheidene provinciën een overschot hebben geleverd, hetwelk over hare districten zou hebben moeten verdeeld worden. Deze overschotten zouden alzoo zijn verloren gegaan, en, daar zij gezamenlijk meer dan 45,000 beliepen, zou het gevolg der provinciale indeeling zijn geweest, dat er minder leden gekozen wierden dan de grondwet verlangde, of dat men het beginsel: »voor iedere 45,000 één" geheel ter zijde stelde, en alzoo in ieder geval een grondwettig voorschrift overtrad.

»De orde waarin de kiesdistricten op de tabel zijn aangewezen, is overigens dezelfde, welke men bij het maken der verdeeling gevolgd heeft. Om gelei delijk te kunnen voortgaan is men aan een der uithoeken van het rijk begonnen, althans voor zooveel de hoofdtrekken der indeeling aangaat.

»Bij ieder kiesdistrict is die census bepaald, dien men, na het meest naauwgezet onderzoek, overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid heeft geoordeeld. De regering heeft zich daartoe overal de vraag gesteld, hoe laag de census zou kunnen dalen om nog diegenen uit te sluiten, die niet kunnen geacht worden bekwaam te zijn voor de uitoefening van het kiesregt, d. i. zij heeft, behoudens het door de grondwet bepaalde minimum, den laagsten census trachten te verkrijgen, dien de plaatselijke gesteldheid gedoogde. Zoo heeft zij den algemeenen census voor ieder kiesdistrict, en op gelijke wijze de uitzonderingen voor bepaalde gemeenten vastgesteld. Ééne omstandigheid heeft haar nogtans meermalen verhinderd den census naar dat beginsel streng te bepalen, vooral in de gevallen van uitzondering. Had men alleen op de keuzen voor de Kamer te letten gehad, dan zouden de hoogere census-cijfers veelal lager gesteld zijn; maar de bepaling der grondwet in het laatste lid van art. 139 gebood, ook bij deze bepalingen, op dat voorschrift te letten, en hier toe te zien, dat men zich niet tot eenen census voor het kiezerschap voor de gemeenteraden verbond, dien de plaatselijke gesteldheid, ook daarbij buiten twijfel in aanmerking te brengen, niet kan gedoogen.

»Onloochenbaar loopen de denkbeelden omtrent de geschiktheid voor de uitoefening van het kiesregt uiteen, en kan eene census-bepaling slechts zeer in het algemeen en in grove trekken de grens tusschen bekwaamheid en onbekwaamheid aanwijzen. Altijd is tot zoodanige bepaling bekendheid met den geheelen toestand der plaats en harer ingezetenen vereischte.

»Het gouvernement is daarom noch tot de verdeeling van het rijk in kiesdistricten, noch tot de bepaling van den census overgegaan, dan na zich behoorlijk te hebben doen voorlichten door hen, die met de plaatselijke gesteldheid bekend waren.

»Het heeft daartoe gemeend voor elke drie of twee, in gesteldheid meest verwante provinciën eene commissie te moeten benoemen, bestaande uit zoodanig lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van elk gewest, dat naar het oordeel des gouverneurs geacht kon worden het best bekend te zijn zoowel met de localiteiten als met de ingezetenen in zijne provincie. Zoodanige commissiën zijn, ten getale van vier, bij koninklijk besluit van 9 jan. jl., no. 37, benoemd, en vervolgens uitgenoodigd, om, overeenkomstig de hiernevens overgelegde instructie, voorloopig ieder op zich zelf werkzaam te zijn, en daarna, voor zooveel noodig, na gehouden onderling overleg, verslag harer verrigtingen in te zenden. Nadat deze verslagen den 16den maart op één na alle waren ingekomen, zijn tot bevordering van spoed de commissiën verzocht den 25sten maart in de residentie bijeen te komen, ten einde de voorgedragen ontwerpen in verband met elkander te herzien en daarin de gevorderde eenheid en overeenstemming te brengen.

»Deze herziening heeft in vier bijeenkomsten plaats gehad, en geleid tot de vaststelling van een plan voor de verdeeling van het rijk in kiesdistricten en voor den gevorderden census, hetwelk hiernevens is gevoegd en dat, met het oog op de beginselen door de regering omtrent een en ander aangenomen, aan de commissiën het doelmatigst is toegeschenen en het meest met de verschillende plaatselijke gesteldheid overeen te komen.

»Bij overweging der beginselen, welke het gouvernement gemeend heeft ten gronde te moeten leggen, zal men bespeuren, dat daarbij hoofdzakelijk de regels zijn gevolgd, die in het verslag der rapporteurs van de Tweede Kamer van 30 juni des vorigen jaars uit de grondwet zijn ontwikkeld."

Wij laten hier in grove omtrekken eenige hoofdbepalingen van het ontwerp volgen:

Om kiezer te wezen moet men zijn Nederlander, meerderjarig, ingezeten en in het volle genot zijner burgerlijke en burgerschapsregten. De kiezer voor de Prov. Staten moet bovendien in de provincie, die voor de gemeenten in de gemeente ingezeten zijn. In elke gemeente worden jaarlijks drie lijsten opgemaakt van de kiezers voor de Tweede Kamer, voor de Prov. Staten en voor de gemeenten. De ingezetenen kunnen daarop hunne bezwaren inleveren. Krijgslieden worden gehouden voor inwoners van de plaats waar zij in garnizoen zijn. De raad beslist binnen veertien dagen over de ingekomen bezwaren. De belanghebbenden kunnen die beslissing bij request aan de arrond.-regtb. onderwerpen, welke op de conclusie van het openbaar ministerie daarop beschikt. De vernietiging dezer beschikking kan, wegens schending of verkeerde toepassing der wet, bij den Hoogen Raad worden gevraagd. Alle processale stukken ten deze zijn vrij van zegel, griffie- en registratie-kosten. — Acht dagen vóór de stemming ontvangt ieder kiezer eene oproeping benevens een stembillet, hetwelk hij ingevuld *in persoon* in de stembus steekt. Het hoofd van het gemeentebestuur, met twee leden van den gemeenteraad, vormen het bureau van stemopneming, welke de namen opteekenen van allen, die een briefje in de bus komen steken. Bij het openen der briefjes, wordt hun inhoud luid voorgelezen en opgeteekend. Van onwaarde zijn, onderanderen, briefjes, die andere stembriefjes omvatten of daaraan zijn vastgehecht. Door het bureau van stemopneming wordt desweges beslist. — De lijsten van de hoogst aangeslagenen in eene provincie voor de verkiezing van leden der Eerste Kamer worden door de Gedep. Staten opgemaakt, en de verkiezing heeft plaats op de wijze door de Provinciale wet voor te schrijven.

De leden der Tweede Kamer worden verkozen in de kiesdistricten, waarin het rijk verdeeld wordt, ingevolge eene tabel, die om de vijf jaren wordt herzien. De onder-kiesdistricten worden door den minister van Binnenlandsche Zaken, op advies van Gedeputeerde Staten, aangewezen. De gewone verkiezing van leden der Tweede Kamer heeft plaats den *tweeden dingsdag van juni*; de door ontslag of overlijden opengevallene plaatsen worden binnen de 30 dagen aangevuld. Bij de eerste stemming moet de benoemde de volstrekte meerderheid van stemmen hebben. Bij herstemming wordt door het bureau opgemaakt eene lijst van hen, die de meeste stemmen hadden en bevattende twee maal zooveel namen als er personen zijn. In dat geval wordt men benoemd met de meeste stemmen. Bij staking van stemmen is de oudste de benoemde.

De man wordt geacht te betalen den aanslag zijner vrouw in de directe belastingen, de vader dien zijner wettige minderjarige kinderen, wegens de goederen, waarvan hij het vruchtgenot heeft.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 4 *mei*.

De *Staats-Courant* heeft ons dezer dagen wel bekend willen maken met drie nieuwe »organisatiën" des ministers van Buitenlandsche Zaken. De eerste derzelve dagteekent reeds van den 2den maart, en men blijft in het duister omtrent de redenen welke het raadzaam hebben doen keuren ze zoo lang geheim te houden. Thans eerst wordt er, alzoo, medegedeeld, dat »bij Koninklijk besluit van den 2den »maart 1850 no. 2, is opgeheven de vrijstelling, vroe- »ger aan Zijner Majesteits gezant te Londen verleend »van de algemeene, op de gezanten rustende verplig- »ting tot het verstrekken van tafel en huisvesting aan »de secretarissen van hun gezantschap, en dat daar- »mede vervallen is de aan den secretaris en raad »van het gezantschap te Londen, voor het gemis »daarvan jaarlijks uit 's rijks schatkist verstrekte scha- »deloosstelling van *f* 2000."

Die organisatie komt dan daarop neder, dat de gezant te Londen, graaf SCHIMMELPENNINCK, aan den raad en secretaris van het gezantschap, baron STRATENUS, voortaan tafel en huisvesting zal moeten ver-

strekken, of hem deswege eene uitkeering van *f* 2000 of *f* 1500, gelijk voor andere residentiën, b. v. Weenen, Berlijn, bepaald is, zal moeten doen. Veel eenvoudiger en voor den secretaris verkieselijker ware het geweest de inrigting te laten gelijk zij was, en het traktement van den gezant met *f* 2000 te verminderen.

Doch hoe die vermindering dan ook geschied ware, eene vermindering van slechts *f* 2000 op het weelderig traktement van onzen gezant te Londen, kan niet anders worden beschouwd dan als eene bespotting van het zoo door de pers, als door de Kamers telkens herhaald, aandringen op vermindering der met den toestand onzer geldmiddelen zoo weinig overeenkomende bezoldigingen onzer gezanten aan de groote hoven. Volgens de begrooting van 1849, bedroeg het tractement van graaf SCHIMMELPENNINCK *f* 42,000; volgens het bezuinigings-verslag der tijdelijke ministers, zou dat traktement verminderd worden tot op *f* 38,000. Of deze vermindering al dan niet heeft plaats gehad, is onbekend gebleven; doch dit is van algemeene bekendheid, dat bij het onderzoek der laatste begrooting, in november jongstleden, het traktement van den bedoelden gezant door de afdeelingen der Tweede Kamer veel te hoog werd gevonden en de minister van Buitenlandsche Zaken het antwoord schuldig bleef op de vraag: waarom de jaarwedde van onzen gezant te Londen *f* 20,000 meer moet bedragen dan die van België's gezant aldaar? Op alle vragen van dien aard antwoordde de heer VAN SONSBEECK in het algemeen, dat hij voornemens was de geheele inrigting onzer zendingen en consulaten eene reorganisatie te doen ondergaan, en dat dan als van zelve alle jaarwedden aan eenen naauwkeurigen toets zouden worden onderworpen. En toen er in de afdeelingen opheldering gevraagd werd nopens het even onwettig als ongerijmd misbruik, 't welk er plaats had omtrent gelden voor eenen tweeden secretaris bewilligd en onder de hand knoeijenderwijze aan een consul-generaal uitbetaald, toen geliefde Z. Exc. wel te erkennen, dat dit niet zeer regelmatig was, doch voegde daarbij, dat hij dit punt liever bij de geheele reorganisatie des gezantschaps wenschte te regelen.

Daar er dan nu betrekkelijk het gezantschap te Londen een maatregel genomen is, die zoo den gezant als den secretaris en raad van legatie betreft, en het bij dien maatregel is gebleven, zoo schijnt men te moeten gelooven, dat daarmede de »reorganisatie" van het Londensch gezantschap is volbragt. Dienvolgens zou dan de bestaande knoeijerij met de gelden voor den denkbeeldigen tweeden secretaris bewilligd, worden voortgezet, terwijl, ingevolge der *f* 2000, thans door den gezant aan den (werkelijken) secretaris en raad van legatie uit te keeren, de jaarwedde van onzen gezant te Londen nog steeds *f* 18,000 hooger blijven zal dan die van den Belgischen gezant aldaar. Of de Staten-Generaal met die »reorganisatie" genoegen zullen nemen, zal nader moeten blijken, als de heer VAN SONSBEECK op nieuw met zijn budget voor den dag komen zal.

Intusschen kunnen wij niet ontveinzen dat het ter sluiks bezoldigen van eenen — wij willen niet onderzoeken om welke redenen — begunstigden consulairen agent, uit gelden, welke door de Staten-Generaal tot andere doeleinden werden bewilligd, ons zeer ongrondwettig voorkomt. Of de heer MAY, onze consul-generaal te Londen, bij wijze van uitzondering, eene jaarwedde, en wel eene hooge jaarwedde (er worden hem thans in het geniep *f* 6000 à *f* 7000 toegelegd) verdient, dit is eene vraag, die wij noch kunnen, noch willen beoordeelen. Doch wat, onzes achtens, geen twijfel lijdt, het is, dat die vraag aan het oordeel der Staten Generaal moet worden onderworpen. Schijnt deze of gene consulaire agent bij wijze van uitzondering eene jaarwedde te verdienen, dan moet zulks door den minister van Buitenlandsche Zaken *openlijk* worden erkend; dan behoort die jaarwedde op de begrooting te worden gebragt en alzoo aan de bewilliging der Kamers te worden onderworpen. De *minister van Buitenlandsche Zaken* is — iedereen begrijpt het — niet geregtigd gelden, die door de Kamers *voor eenen tweeden secretaris van legatie* werden toegestaan, eigendunkelijk aan eenen *consulairen agent* toe te voegen; doet het hoofd des departements zulks nogtans, zoo kan hij niet geacht worden het als *minister* te doen; maar moet men het beschouwen als eene fooi, als een drinkgeld, 't welk *de heer* VAN SONSBEECK uit 's lands kas aan *den heer* MAY geeft. En men begrijpt die aanmatiging, om willekeurig over landsgelden te beschikken, des te minder van den heer VAN SONSBEECK, als men te vergeefs naar redenen zoekt die hem in den waan zouden kunnen brengen, als stelden zijne diplomatische kunde en ervaring hem beter in staat om zoodanige aangelegenheden te beoordeelen dan de »heeren der Kamer."

's Heeren VAN SONSBEECKS tweede »organisatie", waarmede de *Staats-Courant* ons nu bekend maakte, dagteekent van den 10den april, en schijnt even verwikkeld en onvoldoende als de voormelde. »Bij koninklijk besluit" — heet het namelijk in de *Staats-Courant* — »van 10 april 1850, no. 81, is het traktement van den heer T. J. TRAVERS, als minister-resident van Z. M. bij het hof van Baden, ingetrokken, en aan denzelven als consul-generaal te »Mannheim, welke betrekking hij tevens bekleedt, een jaargeld toegelegd, hetwelk *f* 2000 minder bedraagt dan de genotene belooning als minister-resident, met bepaling, dat hij de laatstgenoemde betrekking, zonder bezwaar van 's rijks schatkist, zal »blijven vervullen."

In minder Sonsbeecksch-diplomatischen stijl, maar korter en duidelijker, zou men hebben kunnen zeggen: het tractement van den heer TRAVERS is met *f* 2000 verminderd. Want daarop komt de geheele omhaal neder; de heer TRAVERS blijft wat hij was: minister-resisent bij het hof van Baden en consul-generaal te Mannheim: doch hij bekomt *f* 2000 minder. Waarom het nu noodig geacht werd zijne diplomatische functiën op *f* 2000 te evaluëren, en te begeeren dat hij *die* functiën voortaan kosteloos vervullen zou, dit behoort, tot de wegen van *Mon-sieur* VAN SONSBEECK, welke wel »duister" mogen worden genoemd. *Enfin*, de heer TRAVERS, die, luidens de begrooting voor 1849, *acht duizend* guldens ontving, zal dan nu in het vervolg *zes duizend* guldens bekomen, voor de waarneming van het consulaat-generaal te Mannheim. Dat consulaat-generaal is eene schepping van den onvergetelijken heer DE LA SARRAZ, die zijnen ouden stadgenoot en schoolkameraad TRAVERS, uit Athene willende verlossen, hem nergens beter wist te caseren dan in het aanvallige, gezonde, en goedkoope Mannheim. Daar wij echter te dier plaatse nooit eenen consulairen agent hadden gehad, laat staan bezoldigd, vond hij het geniaal er zijnen protégé tevens den titel van minister-*resident* bij het hof van Baden ('t welk hij vergat dat te Carlsruhe resideerde) toe te voegen. Een minister-resident, elders in het land residerende dan in deszelfs *residentie*, dit was iets ongehoords! Dit was eene nog nooit gegevene vertooning! Deze vertooning nu — een onderwerp van algemeen gelach voor het corps diplomatique te Carlsruhe, 't welk alzoo eenen eenigen te Mannheim residerenden collega kreeg, dien men per spoorweg zijne contre-visites moest gaan maken, — kostte ons *f* 8000 's jaars. Het tijdelijk bezuinigings-ministerie bragt, bij zijn bewust verslag, een ongunstig oordeel over de Lazarische schepping uit; het stelde dus eenvoudig voor, de amfibische creatie te Mannheim—Carlsruhe te doen vervallen en den heer TRAVERS een wachtgeld van *f* 3000 toe te leggen. Wij meenen te mogen zeggen, dat die voorslag wel het ongunstigst oordeel inhield 't welk men over de vestiging van een consulaat-generaal te Mannheim kon vellen. Want hadde men dit consulaat als eenigzins nuttig voor onzen handel beschouwd, dan ware het zeker veel doelmatiger geweest, voormelden heer TRAVERS te ontdoen van zijn fantastisch minister-residentschap en hem eenvoudig te Mannheim te laten als consul of consul-generaal (ofschoon wij niet volkomen beseffen waarom er in de Badensche staten een consul-*generaal* zijn moet) met een tractement van *f* 3000; hetgeen zeker nog eene zeer fraaije jaarwedde, zelfs voor een consul *generaal* te Mannheim, een der goedkoopste steden van Duitschland, zijn zou. Uitgenomen in den Levant, en welligt hier of daar in Rusland, bekomen onze consulaire agenten in Europa, geene jaarwedde. Het douceur, 't welk eerst door den heer LIGTHENVELDT, thans door den heer VAN SONSBEECK aan den heer MAY, onzen consul-generaal te Londen, toegevoegd wordt, is, gelijk wij boven deden zien, geen tractement, maar eene onderhandsche, vermomde, onwettige toelage uit 's lands kas. *Jaarwedden*, wettige, op de begrooting voorkomende jaarwedden, bekomen, behoudens de bovengemelde uitzonderingen, onze consuls of consuls-generaal niet. Zij vergenoegen zich met de *emolumenten* aan hunne betrekking verbonden. Dit was het geval in Engeland, alvorens de knoeijerij ten behoeve van den heer MAY werd ingevoerd; dit is nog het geval in Frankrijk, in Italie, in Oostenrijk en Pruisen; kortom allerwege, in midden Europa, uitgezonderd dan 's heeren TRAVERS tegenwoordig verblijfs-oord, het aanvallige en goedkoope Mannheim, waar de emolumenten, aan het consulaat verbonden, zoo ontoereikend voor den titularis worden geacht, dat men aan hem thans buitendien eene jaarwedde van *f* 6000 toelegt.

Onzes achtens is dit althans de helft te veel, en zou eene bezoldiging van *f* 3000 volkomen toereikend kunnen geacht worden; vooral als men deze »organisatie" in verband met de volgende beschouwt.

Krachtens de derde en laatste »organisatie" namelijk, waarbij de heer VAN SONSBEECK het thans weder laat berusten, wordt het traktement van den minister-resident bij de hoven van Wurtemberg en Bijeren met *f* 2000 verminderd, dat is, van *f* 9000 op *f* 7000 gebragt. De titularis dier betrekking, de heer GEVERS, behoort blijkbaar niet tot de gunstelingen onzer ministers. Eerst liet men hem jaren lang als secretaris van legatie te St. Petersburg bevriezen, en gaf men Parijs den jonkheer, later baron, thans misschien markies GERICKE, die nog groen was aan de Leidsche academie, toen de heer GEVERS reeds aan het departement van Buitenlandsche Zaken werkte; daarna werd hij over de Atlantische baren naar Noord-Amerika geëxpedieerd, en toen hij vervolgens eene humane missie te Stuttgart erlangde, besnoeide men er terstond het tractement, 't welk de gelukkige baron BENTINCK er had genoten. Ter bekleeding van den heer TRAVERS werd hem aldra Baden afgenomen, 't welk oorspronkelijk bij de hem thans nog overgeblevene missiën van Wurtemberg en Beijeren was gevoegd, en eindelijk komt men hem thans *f* 2000 afnemen; waardoor zijn traktement dan nu op *f* 7000 is gesteld. Deze som is, wel is waar, onzes achtens, voldoende; maar dan ook noodig om de bedoelde betrekking naar behooren te vervullen. Zeven duizend gulden kan als het minimum der jaarwedde van onzen diplomatischen agent, men noeme hem minister-resident of zaakgelastigde, beschouwd worden. Vooral bij de naauwe verwantschap die er tusschen de dynastiën van Nederland en Wurtemberg bestaat, ten gevolge waarvan onze Koningin bij wijlen Stuttgart bezoekt en vermoedelijk ook in de toekomst onze Prinsen die residentie zullen bezoeken, behoort de Nederlandsche diplomatische agent er op eenen niet al te bekrompen voet te kunnen leven. Wij stellen dus *f* 7000 als het minimum, 't welk er voor onze zending in Wurtemberg kan worden gegeven. Maar dan vragen wij: waarom uitsluitend dien diplomaat, waarom den heer GEVERS *alleen* zoo streng oeconomisch betaald? Moet dan voortdurend alles van ministeriëlen eigendunk, voorkeur of grilligheid, afhangen? moeten er aan eenige hoven *f* 5000, *f* 10,000, *f* 20,000 meer betaald worden dan België er aan zijne diplomaten van denzelfden rang betaalt, alleenlijk omdat de titularissen dier gezantschappen in hooge gunst bij den minister staan of denzelven meer ontzag inboezemen?

En welke evenredigheid bestaat er tusschen de *f* 6000 die men *boven de consulaire emolumenten*, aan eenen consul-generaal te Mannheim toelegt, om in eene der allergoedkoopste Duitsche steden, waar noch hof noch diplomatie gevestigd is, zoo eenvoudig, zoo burgerlijk als hij zelf maar wil, te leven, en de *f* 7000, waartoe men eenen minister-resident te Stuttgart beperkt, die geene emolumenten hoegenaamd heeft, in eene hofplaats, op gelijken voet met een ruimer betaald corps diplomatique moet leven, en tot het bekostigen van eenige weelde genoodzaakt is? Nog eens, wij achten de *f* 7000, als traktement aan onzen minister-resident te Stuttgart, den heer GEVERS toegelegd, niet ontoereikend; maar wij meenen dat de billijkheid, dat de regtvaardigheid mede brengt aan *alle* onze diplomatische en consulaire agenten met *dezelfde* maat en *hetzelfde* gewigt hunne jaarwedde toe te meten en toe te wegen. Wij meenen, dat, als men den eenen gestreng tot het noodige beperkt, men anderen dan niet goedgunstig overvloed moet laten.

Reeds bij eene vorige gelegenheid hebben wij ons deze aanmerking veroorloofd; doch het schijnt, dat wij te veel van de billijkheid des heeren VAN SONSBEECK hebben verwacht en dat hij op nieuw toonen wilde den kathechismus des ministers van Katholischen Eeredienst geheel ter zijde te stellen, waar dezelve der zonden des ministers van Buitenlandsche Zaken in den weg zou kunnen staan.

Ingezonden Stukken.

Aan zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz.

SIRE!

Met verschuldigden eerbied wenden zich tot Uwe Majesteit de ondergeteekende ingezetenen der gemeente Doorwerth, provincie Gelderland, te kennen gevende:

Dat zij, adressanten, bij hunne rekwesten van 5 en 9 januarij dezes jaars aan Uwe Majesteit en uwer Majesteit's regering de bedenkingen en bezwaren hebben medegedeeld, welke, naar hunne meening, met grond konden worden aangevoerd tegen het voornemen, om den voormaligen burgemeester van Doorwerth, den heer J. G. H. VAN DER DUSSEN, in zijn ambt te vervangen door het hoofd van het plaatselijk bestuur eener naburige gemeente; — een maatregel, dien zij als de voorbode moesten beschouwen van de geheele vernietiging van hun zelfstandig gemeentelijk huishouden. Zij werden bij het voordragen dier bedenkingen en bezwaren door geen' anderen drijfveer geleid, dan door de zucht om het welbegrepen belang hunner gemeente te bevorderen, en door de gegronde vrees, dat de uitvoering van het bestreden voornemen de verderfelijkste gevolgen voor hun gemeentelijk huishouden zou na zich slepen.

Hunne vertoogen hebben, echter, de gewenschte uitkomst niet mogen te weeg brengen. Immers zagen zij, bij Uwer Majesteits besluit van 19 januarij ll., in vervanging van den heer VAN DER DUSSEN, tot hoofd hunner gemeente, den heer J. BACKER, burgemeester van Renkum, benoemen. Zij ontveinzen niet, dat zij dezen maatregel ten hoogste betreuren, en achten het thans zich zelven en hunner gemeente verpligt, Uwe Majesteit opmerkzaam te maken op de nadeelen, welke daaruit zijn voortgevloeid; opdat, van de eene zijde, blijken moge hoe hunne vrees niet ongegrond, en de vroeger door hen voorgedragene bezwaren en grieven niet ijdel waren, maar integendeel door de uitkomst worden bevestigd; en opdat, van de andere zijde, Uwe Majesteit moge worden genoopt tot het nemen van zoodanige maatregelen, als Uwe wijsheid geschikt zal oordeelen ter afwending van die onheilen, welke hunne gemeente nog verder bedreigen.

In hunne bovenvermelde adressen gaven zij Uwer Majesteit te kennen, hoe hunne gemeente in een geheel exceptionneelen toestand verkeerde, en hoe in hare huishoudelijke behoeften grootendeels, buiten bezwaar der ingezetenen, werd voorzien door de vrijgevigheid van den heer van Doorwerth. De kos-

ten toch voor het plaatselijk bestuur werden door ZHwGeb. bestreden; een schoollokaal ten behoeve der dorpsjeugd, een kerkgebouw tot uitoefening van den openbaren godsdienst afgestaan, en een onderwijzer en een predikant bezoldigd; twee veldwachters, door ZHwGeb. van woning en tractement voorzien, handhaafden de veiligheid en orde in de gemeente; wel ingerigte brandbluschmiddelen werden door ZHwG. ten dienste der gemeente beschikbaar gesteld en tot zelfs eene vergaderzaal voor den gemeenteraad aangewezen; — met dit gelukkig gevolg, dat slechts tijdelijk, en ter bestrijding van eenige buiten gewone behoeften, de ingezetenen van Doorwerth zich, onder het burgemeesterschap van den heer VAN DER DUSSEN, belast zagen met een' geringen hoofdelijken omslag. En van al deze, voor de nijvere maar weinig bemiddelde ingezetenen van Doorwerth zoo benijdenswaardige voordeelen, zien adressanten zich thans eensklaps verstoken.

Daar is echter nog meer. Adressanten kunnen niet nalaten hunne hooge ingenomenheid te betuigen met het bestuur van hunnen voormaligen burgemeester en secretaris, den heer J. G. H. VAN DER DUSSEN; — en zij meenen grond te hebben om te vertrouwen, dat deze verdienstelijke ambtenaar ook bij de centrale administratie niet dan gunstig bekend staat, en nimmer aanleiding tot afkeuring zijner handelingen heeft gegeven. Zijne vervanging kunnen zij dus enkel toeschrijven aan de zucht om *onvoorwaardelijk* een algemeen regerings-beginsel in werking te brengen, — welks strekking *op zich zelve* zij niet beoordeelen — maar welks toepassing, bij den exceptioneelen toestand van Doorwerth, voor deze gemeente de noodlottigste gevolgen moet hebben.

Immers zagen adressanten — behalve het genot der boven omschreven voordeelen — onder het burgemeesterschap van den heer VAN DER DUSSEN, steeds de beste verstandhouding heerschen tusschen den heer van Doorwerth, den bijna uitsluitenden eigenaar van den grond, en tusschen de gemeente als zedelijk ligchaam, en daarbij de wederzijdsche belangen steeds op de onbaatzuchtigste wijze regelen. De talooze, onwaardeerbare verbeteringen, zoo in de middelen van communicatie als anderzins, van welke, naast de ingezetenen van Doorwerth, ook die van naburige gemeenten de voordeelen trekken, — die in de laatste jaren zijn tot stand gebragt, waren, nevens andere meer, daarvan de schoone vruchten. In alles werden met ongestoorde eendragt, door onderlinge zamenwerking, de belangen der gemeente bevorderd, onder het beleid en onder de vertegenwoordiging van eenen raad, zamengesteld uit de gegoedste en geachtste ingezetenen, welke het volledig vertrouwen van allen genoten en verdienden. Zóó leefden wij, door wederkeerig vertrouwen gesterkt, gelukkig in onzen beperkten kring, en mogten ons de schoonste uitzigten voorstellen, ter wier verwezenlijking wij allen bereid vonden met gemeenschappelijke krachten zamen te werken.

Aan dat alles is thans de bodem ingeslagen. De boven vermelde regtstreeksche voordeelen zijn ons ontvallen, en wij zien daar te boven het gemeentewezen prijs gegeven aan eene zorgwekkende spanning, ja, vervallen tot een volkomen staat van ontbinding, die ongetwijfeld de grootste nadeelen zal opleveren. — Al dadelijk toch ontspon zich tusschen den voormaligen gemeenteraad van Doorwerth en den nieuw benoemden burgemeester een geschil, dat, bij eenige toenadering generzijds, zoo gemakkelijk had kunnen voorkomen worden, over de vraag: waar ter plaatse de vergaderzaal voor den gemeenteraad wettelijk behoort geacht te worden te bestaan, en of de nieuw benoemde burgemeester eigendunkelijk den keuken van eenen daglooner daartoe vermag aan te wijzen, wanneer er een doelmatig ingerigt lokaal ter beschikking van den gemeenteraad is gesteld? — Dit geschil — in welks beoordeeling adressanten niet treden — werd door Gedeputeerde Staten van Gelderland wel is waar uitgemaakt — maar niet opgelost — door de afzetting van den gauschen gemeenteraad en door de schorsing van den secretaris in zijne bediening. En zoo zagen adressanten wegens een *op zich zelf* onbeduidend verschil, dat, gelijk reeds boven is gezegd, bij eenige toenadering zoo gemakkelijk uit den weg had kunnen worden geruimd, zich beroofd van eene gemeentelijke vertegenwoordiging en van een secretaris, die zich hun volkomen vertrouwen hadden waardig gemaakt.

Adressanten komen geenszins op voor het belang van [illegible] maar alleen voor het belang hunner gemeente [illegible] dan willen zij het uwer Majesteit eerbiedig [illegible] hebben, of op die wijze dat belang is bevorderd [illegible] de gevolgen mogen hier uitspraak doen.

Het viel, wel is waar, gemakkelijk het ambt van den heer secretaris te vervullen, door het gelijktijdig op te dragen aan den nieuw benoemden burgemeester; maar het was bezwaarlijk, zoo niet ondoenlijk, eene behoorlijke vertegenwoordiging voor de gemeente zamen te stellen, waaraan niettemin, onder de tegenwoordige omstandigheden, dubbel behoefte is. — Door een ruim gebruik te maken van het regt van dispensatie, bij het reglement op het bestuur ten platte lande verleend, werd het Heeren Gedeputeerde Staten enkel mogelijk een drietal, geheel afhankelijke daglooners, die waarschijnlijk de meest onmisbare kundigheden, en zeer zeker het vertrouwen hunner medeburgers derven, tot leden van den raad te benoemen; — maar een wettig zamengestelde gemeenteraad moet minstens zes leden tellen, en te vergeefs zijn tot dusver de pogingen geweest, omdat wettig cijfer te bereiken. Ingezetenen die aanspraak op de algemeene achting konden maken, lieten zich niet bewegen om, onder de bestaande omstandigheden, zich zoodanige benoeming te laten welgevallen.

Ziehier dan, Sire! den tegenwoordigen toestand der gemeente Doorwerth. De ingezetenen in hunne belangen gekrenkt; alle toenadering, alle vertrouwen geweken; het gemeentewezen in een' staat van onbinding; en, naast dat alles, eene schaduw van vertegenwoordiging, die de voorwaarden van wettigheid mist, en noch vertrouwen noch achting geniet. Eene vergelijking met den toestand, waarin wij ons slechts weinige maanden te voren, onder het bestuur van onzen geachten burgemeester J. G. H. VAN DUSSEN, en onder de vertegenwoordiging van een' raad, dien wij ons volle vertrouwen konden schenken, mogten verheugen, — eene zoodanige vergelijking leidt tot de ongunstigste uitkomst.

Adressanten nemen uit dien hoofde eerbiediglijk de vrijheid uwe Majesteit te verzoeken, in het belang hunner gemeente zoodanige maatregelen te willen nemen, als uwe wijsheid raadzaam zal oordeelen tot herstel van de tegenwoordige grieven, en tot voorkoming van de rampen die ons nog dreigen in de toekomst.

Hetwelk zijn doende
Uwer Majesteits getrouwe onderdanen
(*volgen de onderteekeningen*)

Doorwerth Mei 1850.

POLITIE.

In den nacht van 16 op 17 april ll., is op het postkantoor te Aken ontvreemd een paket, inhoudende 50,000 Pruisische Kassen-Anweisungen, ieder van een Thaler.

Correspondentie.

De paniek der Electies wordt niet geplaatst.

Advertentiën.

ROOZENDAAL bij ARNHEM, den 6den Mei 1850. — Heden beviel van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot *ADRIANA LEONARDA HUIJGENS.*

J. F. MARGADANT.

Heden overleed ons jongste Kind *CAROLINA*, even Negen maanden oud.

C. LODEESEN,
E. LODEESEN, *JARMAN.*

HUIZE WELGELEGEN, bij ARNHEM, 4 Mei 1850.

Bij de op 1o. Mei ll. gehoudene eerste veiling is ingezet:

Het HUIS en ERVE, op de Houtmarkt binnen *Zutphen*, Wijk T, No. 255, laatst bewoond door wijlen, *G. HAVERSKAMP*, voor eene som van . . . . ƒ1466.

Zullende de tweede of definitieve veiling van voorschreven Huis en Erve plaats hebben, op *Woensdag 15 Mei e. k.* des voormiddags *om 10 ure*, in het *Nederlandsche Koffijhuis* te *Zutphen* en alsdan tevens worden geveild en verkocht:

1o. Eene ZITPLAATS in de Groote Kerk te *Zutphen*, gemerkt Letter X. No. 2.

2o. Eene ZITPLAATS in de Broederen Kerk aldaar, Bank L. No. 10 en

3o. Eene *Bank met vier Zitplaatsen* in de Groote Kerk aldaar, gemerkt Letter K K K No. 2.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. *D. EVEKINK*, te *Zutphen.*

Verkoop van Vast Goed.

Men zal op Maandag den 27sten Mei 1850, des avonds te zeven ure, ten huize van de Wed. *J. P. FLORISSEN*, aan de Steenstraat onder *Arnhem*, en veertien dagen later, op Maandag den 10den Junij, ter zelfder uur en plaats, in het openbaar *zonder beraad* verkoopen: De navolgende, binnen de Stad *Arnhem* gelegene Huizen en Erven.

1o. Een HUIS en ERVE in de Klarestraat met afzonderlijk BOVENHUIS, Kadaster Sectie O, No. 596 en 570, thans in huur bij *E. BITTER*; in dit huis is sedert jaren met zeer goed succes eene Slijters-affaire uitgeoefend.

2o. Een HUIS en ERVE met BROODBAKKERIJ en OPENE PLAATS in de Nijstad, Kadaster Sectie O, No. 426, bewoond door den Bakker *JACOBS.*

3o. Een HUIS en ERVE met OPENE PLAATS in de Walstraat nabij het Koningsplein, Kadaster Sectie O, No. 2077, bewoond door *E. ELBERS.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den met deze veiling belast zijnden Notaris Mr. *G. VAN ECK*, te *Arnhem.*

Men verlangt tegen half Junij of Augustus een bekwamen HUISKNECHT van de Protestantsche Godsdienst, van goede Getuigschriften voorzien en die ten minste drie jaren in dezelfde dienst is werkzaam geweest. — Adres met *franko brieven* onder letter M. bij den Boekhandelaar *NIJHOFF*, te *Arnhem.*

DE ROB
B. LAFFECTEUR,

welke alleen geautoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds, de Dauwworm (Dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, de Bloedvloed, Rheumatismus, Sijphilis, Jicht, onlangs opgekomene Afvloed, of welke tegen den Kopahu en de Inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Sijphilitische ziekten en welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs: acht en een halve frank. — Te bekomen bij de voorname Apothekers.

J. NASAROW, gelogeerd bij *BALTUSSEN* in *den Zwarten Arend*, op de Groote Markt te *Arnhem*, verwittigt het geëerde Publiek, dat hij tot Zaturdag den 11den Mei zal voortgaan met den Verkoop, daar hij, door de ruime gunst die hij reeds genoten heeft, de prijzen veel minder heeft gesteld: *Fransche* DAMES LAARZEN in alle kleuren, à ƒ1.75, RIJGSCHOENEN à ƒ1.30, HEEREN LAARZEN à ƒ3.25; verder alles wat tot zijn vak behoort tot de minste prijzen. Ook kan men hem laten ontbieden met MONSTERS.

Eene volkomene genezing, na tien jaren lijdens, van een ziek been, door de Pillen en Zalf van HOLLOWAY.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer *HARRIS* te *Alcester*, van den 14den Maart 1849 aan den Professor *HOLLOWAY*. Mijn heer, sedert tien jaren was ik lijdende aan een ziek been, hetwelk op vijf plaatsen open was, en ofschoon ik de behandeling van onderscheidene genees- en heelkundigen onderging, werden de wonden allengs erger en erger. Daar ik intusschen in de nieuwspapieren, van onderscheidene genezingen welke door uwe voortreffelijke medecijn waren bewerkstelligd, van tijd tot tijd had gelezen, besloot ik dezelve te gebruiken, en met Godes hulp is mijn been nu sedert zes maanden geheel door dezelve genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75, ƒ15.50, ƒ23.50; *Potjes Zalf* van ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ8.15 ƒ15.90 ƒ23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

Marktprijzen.

DEVENTER, 26 april.

De stemmen voor de meeste Granen doch vooral voor *Tarwe* en *Rogge* was heden zeer willig, en ruimde alles vlug op. — Voor *Tarwe* is besteed ƒ7.00 à ƒ8.00. — *Rogge* ƒ4.20 à ƒ4.50. — *Boekweit* ƒ4.20 à ƒ4.60. — *Garst* ƒ3.00 à ƒ3.20. — *Haver* ƒ2 60 à ƒ3.00. — *Aardappelen* ƒ1.00 à ƒ1.30, puike beste ƒ1.50 het mud. Ter mark 55 à 60 mud. — Per schip verzonden 500 à 600 mud tegen ƒ1.20 à ƒ1.50 het mud. — *Boter* 1. soort ƒ11.00 à 11.50. 2. soort ƒ9.50 à 10.00.

ZUTPHEN, 2 mei

De geruchten over den slechten toestand der te velde staande gewassen, alsmede de meerdere willigte aan de Hoofdmarkten, deden de prijzen vooral van de *Rogge* aanmerkelijk monteren en het aan zijnde spoedig opruimen. — *Tarwe* meerendeels van eene ordinaire qualiteit, van ƒ6.50 à 7 60. — *Rogge* ƒ4.00 à ƒ4.40. — *Boekweit* ƒ4.50 à 4.90 — *Garst* en *Haver* niet aangevoerd. — *Aardappelen* van ƒ1.00 à 1 30.; geladen 400 mud. — *Boter* van ƒ9.50 à 10.50 het ¼ Vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 mei 1 El 8 Palm 8 Duim; gew. 0 D. gev. 7 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.